

Leerrede over Lukas 24: 34, uitgesproken op 1^e Paasmorgen 25-3-1951 te Schiedam door
H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 66: 1 en 2
Lezen - De Wet des HEEREN
Lukas 24

Voorrede.

Als wij met aandacht deze Psalm lezen, waarvan wij zo-even die twee verzen zongen, dan komen wij aanstonds onder de indruk hoe de genade het hart verruimt, ja hoe wijd uitgebreid het hart van de psalmdichter was. Hij begint niet met navraag te doen welke kennis er innerlijk door de Geest is gewrocht en stelt evenmin op de voorgrond: "Is het wel r $\acute{e}$ cht werk bij je? Zo ja, welke bewijzen heb je daarvan?" En dan: "Kijk, als d $\grave{a}$ t er is, dan mag je, je ook wel bij mij aansluiten, want er woont in mijn hart om God te eren, Hem een lied des lofs te wijden." Neen, zulke dingen komen er helemaal niet in voor. Als wij niet verder denken dan dood dogma, dan zouden wij soms geneigd zijn te zeggen: "Zou de psalmdichter niet te lichtvaardig handelen? Zou hij niet iemand zijn die er met de lichte schaaft overheen gaat, daar hij begint met:

Juich, aarde, juich met blijde galmen
de grote Schepper van 't heelal; ...

Dat sluit toch in, dat de psalmist alle schepselen oproept tot de eer van God. "Maar - zult gij zeggen - dat is toch ook wat! Alle schepselen! Want hoe is een mens? Hoe kan dat nu?" Ja, zo redeneren wij somtijds. Maar hebben wij wel eens met aandacht stilgestaan bij die psalm, waarin de psalmist zelfs de dieren des velds oproept en de vogelen des hemels en de vissen in de wateren, ja zelfs de bergen en de bomen om de Naam des HEEREN te loven!?

Hoe komt dat toch? Zijn die mensen zo lichtvaardig geweest? Allerminst! Maar bij hen is van de ware genade geweest. En wat doet de genade? Waar die is, daar is geloof, hoop en liefde. Die drie zijn trouwe metgezellen, die altijd aanwezig zijn waar de genade heerschappij voert. Van de liefde lezen wij, dat die zo mededeelzaam is, dat zij ieder zoekt op te wekken zoals wij dat lezen in Psalm 122:

... Kom, ga met ons, en doe als wij.
Jeruzalem, dat ik bemin,
wij treden uwe poorten in;
Daar staan, o Godsstad, onze voeten. ...

Let wel, dat doet de genade. Niet een dode kerkleer, een dogma, een belijdenis! Neen, de genade. Die is heel anders. Welk een ruim, uitgebreid hart heeft Christus, de Verdiener, de Verwerper van al de goederen van het nieuwe, van het genadeverbond!

Toen er ouders met kinderen tot Hem kwamen, wilden de discipelen hen wegzenden. Op die tijd was er bij hen meer van henzelf aanwezig dan van God. Want een mens in zijn natuur is hard, ja wreed. Een mens heeft van nature bij zich wat bij Kaïn helemaal voor de dag kwam: "Ben ik mijns broeders hoeder?" D $\grave{a}$ t woont in onze natuur, maar de genade verbreekt dat. Als de genade heerschappij voert, komt d $\grave{a}$ t onder te liggen. Dus de discipelen wilden die moeders met hun kinderen wegzenden. Ja, Jezus kon zo "aangenaam" prediken, en w $\grave{a}$ t moesten die kinderen daar nu bij doen? Die begrijpen daar immers toch niets van, en soms verstoren zij de boel ook nog, zodat je niet eens meer goed kunt horen wat Hij zegt. Daarom zenden de discipelen hen weg.

Gelukkig toch, hé, dat Jezus zo nabij is! Hij zegt dat zij dat níet moeten doen, en de discipelen krijgen een les, dat zij bij zichzelf nog veel te hoog staan, omdat zij nog van hun natuur, van hun afkomst bij zich hebben. Jezus zegt niet: "Laat ze maar eens komen, dan zal ik eens kijken of er onder die kinderen nog zijn, die Mij aangenaam zijn."

Zijn er hier soms ook mensen, die menen dat zij Jezus aangenaam zijn? Nu, er is nog nooit één kind geweest die Hem aangenaam was. Hoe kàn dat? Wij zijn van onze hoofdschedel af tot aan onze voetzolen melaats, vol van verderf, en Hij is Eénswezens met de Vader! Dat kàn dan toch niet? Wat is het geval? Wanneer wij, in plaats van in aangenaamheid te zijn, met de verwerpelijkheid van onze staat geen raad meer weten, dan wil Hij ons dienen. Daarom zijn dat zeker vrouwen geweest, die niet van die "zoete, lieve kindertjes" hadden, maar voor wie het was dat hun kinderen net zo'n verdorven hart hadden als zij, net zo verkeerd waren en die er ook geen raad mee wisten en er daarom mee tot Christus kwamen. Ook zegt Hij niet: "Geef hen maar, dan wil Ik hen wel eens in mijn armen nemen", maar Hij zegt ronduit: "Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert ze niet; want derzulken is het Koninkrijk der hemelen." Heeft Christus nu geen uitgebreid liefdehart? Want het is Christus niet alleen om volwassenen te doen, maar Hij wil ook de kinderen zaligen.

Dat ik hierover spreek komt, doordat ik vanmorgen nog dacht aan mijn verleden. Als het Pasen was, ging ik dikwijls met lood in de schoenen op onder de eredienst, want dat was tòch niet voor mij! Dan zat ik bij mezelf op te tellen voor wie het wèl was en zat soms met afgunst onder het gehoor, lelijk kijkend naar die en gene. Zag ik dan bij de één of ander een traan rollen, dan kwam ik ook nog vol vijandschap. Dat was mijn Pasen.

Nu zou ik zo willen spreken, dat ik dàt allemaal weg kon praten om voor te stellen hoe Jezus is. Hij is voor zondaren, voor goddelozen gestorven. Maar dan moet je geen "aangenaam" mens zijn, geen "goed bekeerd" mens, geen mens "die zó'n eind op de weg is" met verandering, en die, soms ook al, als kinderen, bóven een ander staan! Laat ons alle deugden en goede eigenschappen, waarin wij onszelf of ook anderen wel menen te zien, maar laten voor wat het is, en dat een ieder voor zich zijn zonden kenne. Want om één overtreding heeft God, naar de reinheid Zijns Wezens, onze eerste voorouders uit het paradijs verdreven en alles wat uit Adam is verdoemd, zo heeft de Schrift het alles onder de zonden besloten. Wij zijn bij God niet hoger dan: verwerpelijk voor Zijn aangezicht, ik, gij, oud, jong, groot en klein. Er is bij God slechts Eén Die Hem aangenaam is, en dat is Zijn Zoon.

Christus is Gode zó aangenaam, dat, toen allen Hem verworpen hadden: "Weg met Deze", en Hij gestorven was, God Hem uit de doden heeft opgewekt. God trekt partij voor Die Ene, voor Zijn heilig Kind. Die éne is Gode aangenaam. Als wij in de wereld geen leven meer kunnen vinden - buiten God en Christus zijn - en er niets anders overschiet dan Jezus alleen, dan wil God zelfs welgevallen in ons gaan nemen in en door Hem. Dat is, met een paar woorden gezegd, eigenlijk de inhoud van het gehele Paasfeest, de opstanding van Christus, Die niet gekomen is om gediend te worden, maar om zondaars te dienen, opdat wij Gode aangenaam zouden kunnen zijn in Hem. Daarvan zeggen wij, dat de psalmdichter dat in beleving heeft gehad: waarachtige genade en die daardoor zo'n ruim hart had. Die mensen hebben heel de wereld willen opwekken: "Toe, doe met ons mee." Want is die aanbiddelijke, Drie-enige God, niet alle lof waardig? Wie heeft er mee lust, die kant op te gaan, en God te zoeken en te eren?

De heiligen der hoge plaatsen zijn nooit aangestoken geweest met de geest van deze tijd om allerhande schotjes te gaan zetten: een mens in die staat, en in die stand. Als men dat doet, dan vervalt men tenslotte in: "Oh, díe? Dat is maar een wereldling!" Gij mocht zeggen: "Maar, trekt gij dat niet te ver door?" Niet in het allerminst. Moet ik eens een voorbeeld aanhalen uit Gods Woord?

Er waren eens twee mensen. Zij zijn bekend door heel de christenheid. De één heette Jozef van Arimathéa en de andere Nicodémus. Die mensen leefden helemaal verborgen. Zogenaamde "flinke" mensen zeggen: "Je moet met je principes voor de dag komen." Maar dat was met hen helemaal niet het geval. Nicodémus kwam des nachts tot Jezus, en beleed wat er bij hem was, namelijk: dat Jezus een groot profeet moest zijn, want hoe kon iemand die tekenen doen die Hij deed, zo God niet met Hem was? Jezus ging toen rechtstreeks handelen waartoe Hij op aarde was en dat de mens geen bestaan voor God heeft: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien." En wat blijkt dan? Dat die man totaal geen verstand had van God en goddelijke zaken, want zijn zeggen is: "Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde?" Jezus heeft toen verder met hem gesproken, dat het een geestelijk werk was, en zei ook dit: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe", en dat die Zoon verhoogd moest worden, gelijk de slang verhoogd was in de woestijn, waardoor degenen, die een dodelijke beet hadden - als zij op die slang zagen - genezen werden. Totdat Jezus aan het kruis gestorven was, lees je niets meer van Nicodémus. Want, als je het met Jezus ging houden, dan raakte je je positie kwijt, je ambt, en dan werd je uit de tempel geworpen.

De ander, Jozef van Arimathéa, mocht dan een kerkelijk mens zijn (de anderen bewogen zich in de politiek), maar hij zat nota bene aan één tafel met degenen die Jezus veroordeelden. Ja, hij had niet mede bewilligd in hun raad en handel, maar ... dáármee kwam hij niet voor de dag, dat deed hij niet. Vind je het niet erg, vind je het niet verschrikkelijk?

Doch als Jezus aan het kruis sterft, dan staat degene, die altijd een vooraanstaand persoon geweest is, maar die Jezus die nacht driemaal verloochend heeft, Petrus, met de andere discipelen een eind van het kruis vandaan, de moed was hen in hun schoenen gezakt. Dan steken Jozef van Arimathéa en Nicodémus de hoofden bij elkaar, en zij (ja, die mensen, die altijd zo achteraf gestaan hebben) komen dan op zo'n wijze openbaar, dat zij als het ware alle banden verbreken. Zij gaan zelfs in het rechthuis van Pilatus, waarmede zij zich verontreinigden. Maar al waren zij nu onrein voor alle ceremoniën op die dagen, daar gaven zij niets om. Zij begeren van Pilatus het lichaam van Jezus. Zij zijn dus voor de dag gekomen zoals niemand anders.

Zien wij nu wel, hoe voorzichtig wij moeten zijn! Heden ten dage is er onder de gehele christenheid, van de noord- tot de zuidpool, van oost tot west, gedachtenis aan die mensen, wat zij aan die zoetste Heere Jezus gedaan hebben. Nadat zij zo voor de dag kwamen, hebben de andere discipelen ook moed gevat en met elkander hebben zij Jezus in het graf gelegd. Daarom zeiden wij, dat de genade geheel anders is. Wanneer de genade overheerst, dan is er niet: "Ik denk", en: "Als je er zo tegenaan kijkt." Neen, de genade heeft zulk een warmtegloed en ruimte, dan is er geen bekrompenheid. Zij zoekt alles op te pakken, mee te trekken tot één en hetzelfde Doel. En wat is dat grote doel? Jezus Christus! Hij is in de hemel het middelpunt van aanbedding door engelen en verlost, en Hij moet het hier bij ons ook worden.

Laat dit dan genoeg zijn om van allerlei waarmede wij zitten omver te werpen, en laat ons Gods Woord opslaan. Dat God ons waarachtige genade geve, om de verborgenheden van het Koninkrijk te mogen naspeuren en de heerlijkheid van Christus mogen smaken, opdat wij er de vrucht van mogen hebben ten leven.

Tekst.

De bedoeling is, om deze dag stil te staan bij het 34e vers uit het ons zo-even gelezen laatste hoofdstuk van het heilig Evangelie naar de beschrijving van Lukas, waar Gods Woord aldus luidt:

Welke zeiden: De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien.

HEER, ai, maak mij Uwe wegen, ...

Leerrede.

Steeds weer bemerken wij in de Schriftuur de getrouwheid van God, dat Hij, wat Hij geopenbaard heeft, ook in daden bevestigt. Toen God tot Manoach en zijn huisvrouw gesproken had dat zij een zoon zouden krijgen, die beginnen zou Israël uit der Filistijnen hand te verlossen, was de inhoud van die boodschap dat: "Dàt zijn werk zou zijn." Hij zou er een aanvang mee maken, daartoe was zijn leven. Toen hij, door aanleiding, de korenvelden der Filistijnen in brand gestoken had, en de Filistijnen zich opmaakten om zich te wreken, kwamen die van Juda met een heel leger naar hem toe: "Wist gij niet, dat de Filistijnen over ons heersen? Waarom hebt gij ons dan dit gedaan?"

Al wat hij gedaan had was natuurlijk helemaal fout! Zij hadden er op die tijd totaal geen gedachten over (misschien wisten zij het niet eens), dat hij gekomen was om te beginnen hen uit der Filistijnen hand te verlossen. Dus, ja, lang gepraat, en ... hij gaf hun zijn handen. Zij bonden er touwen omheen en gingen met hem op stap naar de Filistijnen. Maar, toen de Filistijnen hem juichend tegemoet kwamen, werd de Geest des HEEREN vaardig over hem, en de touwen die aan zijn armen waren, werden als linnen draden die door het vuur verzengd zijn, en zijn banden versmolten van zijn handen. Er lag een ezelskinnebakken, hij nam het en sloeg er duizend Filistijnen mee dood.

Waarom? Wel het was zijn ambt om te beginnen Israël uit der Filistijnen hand te verlossen. Al leek het nòg zo vreemd, maar dàt was de weg. Zo ging het ook nadat hij later gevangen genomen was en zij het genot wilden hebben om hem, tijdens een overwinningsfeest in Dagon's tempel, voor hen te laten spelen. Dan neemt hij de middelste twee pilaren waarop het gebouw gevestigd was, God aanroepend: "Heere, HEERE! gedenk toch mijner, en sterk mij toch alleenlijk ditmaal, o God! ...", en de doden die hij in zijn sterven gedood heeft, waren meer, dan die hij in zijn gehele leven gedood had. Het was zijn ambt! Daarom moest dat werk zijn loop hebben.

En zo is Christus verordend tot Zaligmaker, dat is Zijn werk. Daar is niets aan af of toe te doen. Het is Christus' werk, daartoe is Hij verordineerd en met de Heilige Geest gezalfd om Zaligmaker te zijn. Niet om als Zaligmaker eens te rade te gaan hóé dat te doen. Neen. De Vader had Hem daartoe gezalfd: Hij moest doen. En: "Om Zijn werk te doen, Zijn werk zal vreemd zijn; en om Zijn daad te doen, Zijn daad zal vreemd zijn." Daarom wordt Zijn Naam genoemd: "Wonderlijk".

Hij is wonderlijk in al Zijn doen. Zó wonderlijk, dat de mens met zijn vermeende wijsheid, met zijn eigen inzichten, in alle opzichten volkomen vastloopt. Want als wij denken, dat wij met ons verstand wat kunnen begrijpen, dan is het nèt fout. Dat gáát niet. God wil Zich een eeuwige Naam maken, en dat in Zijn lieve Zoon, om ellendige, diep gevallen Adamskinderen te dienen ten eeuwigen leven.

Het is dan ook alsof het de Heilige Geest beliefd heeft om de evangelisten daarvan zó te doordringen, dat zij aan het einde van de Evangeliën als het ware met hun vieren aan het wedijveren zijn, om de zaken zó op schrift te stellen: wat is toch eigenlijk de mens, totaal onwetend, geheel ontbloot van alle kennis; hij staat en valt overal buiten. Het is erg! Ja, wij zouden het liever ànders hebben. Wij zijn zó, dat, als er nauwelijks enige onrust in ons werkt, dan zouden wij - als wij er de gelegenheid toe hadden - al in het hemelhof willen zien, hoe ons pad afgebakend is. Of zijn jullie zo niet? Já toch zeker?

Maar wij kunnen geen handbreed voor ons uitzien. Wij zien geen weg. Daarom zegt Jezus: "Ik ben de Weg". Hij wil ons te kennen geven: "Houdt gijlieden toch op met al dat gedoe, want Ik ben de Weg."

Daar wij van die dwazen zijn, die lopen te dwalen, heeft het de Heilige Geest juist behaagd om voor te stellen hoe de gang van zaken geweest is bij de discipelen, bij de vrouwen en bij de Emmaüsgangers zoals ons zo-even voorgelezen is. Immers, wij lazen dat, toen de Emmaüsgangers bij de discipelen kwamen en bij die met hen vergaderd waren, zij verwelkomd werden met: "De Heere is wáárljik opgestaan, en is van Simon gezien!" Wat was daarvan de inhoud? Wel, er was door Zijn overkomst wat licht gekomen, en daar Hij nu door Petrus was gezien, was alles wat Hij gesproken had waarheid geworden. Psalm 93 leert ons van Christus:

Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan;
Al wat Gij ooit beloofd hebt, zal bestaan;
De heiligheid is voor Uw huis, o HEER,
Eeuw uit eeuw in, tot sieraad en tot eer.

Hierbij moeten wij eens even in gedachten houden, dat het de discipelen zijn, dus degenen die Christus gevormd heeft tot de fundamentstenen van de Nieuw-Testamentische kerk, die hier spreken: "De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien!" Met andere woorden: "Het is echt de waarheid, hoor. Het lijdt geen twijfel. Wat de vrouwen gezegd hebben, en wat Maria Magdalena geboodschapt heeft, is geen fantasie. Het is wèrkelijkheid."

Hoewel Christus er herhaalde malen over gesproken had, dat Hij de heidenen overgeleverd zou worden, zou worden bespot, zou worden gekruisigd, zou sterven en weer zou opstaan -- wij zouden zeggen: "Die mensen hadden een geheel toebereide, voorzegde weg voor zich" -- dat had Jezus alles reeds voorzegd, dus konden zij als het ware die weg eenvoudig volgen, en zeggen: "Ja hoor, dat klopt. Och ja, Hij heeft dat alles al voorzegd, dus het komt allemaal in orde", maar zo is het juist níet met hen geweest. Hoe komt dat toch? De discipelen waren toch niet achterlijk?

Als men toch drie jaar lang omgang met Jezus gehad heeft en het tot drie keer toe gezegd wordt, en Petrus zich er dan nog tegen kant, zeggend: "Heere, wees U genadig! dit zal U geenszins geschieden", en er door Jezus dan nog eens aan toegevoegd wordt: "Ga weg achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn", (dat is toch wel een voorval om er temeer de aandacht op te vestigen dat die zaken hun loop moeten hebben!), dan zouden wij toch zeggen: "Dat móeten zij nu toch wel weten!"? En ... nu blijkt dat de discipelen het totaal vergéten zijn, het geheel kwíjt zijn!

Hoe kàn dat? Hoe is dat nu toch mogelijk? Ja, als wij er over redenéren, dan zeggen wij: "Het is niet te begrijpen!" Maar als wij in de omstandigheden betrokken worden, dan is het een vanzelfsprekendheid.

Eer ik er verder over spreek zal ik nog een voorbeeld aanhalen, ja, laat ik er twee of drie noemen.

Het eerste is van Abraham. Toen God hem uit zijn land riep - uit Ur der Chaldeeën - en hem beloofde dat hij het land Kanaän zou beërven, dat, dat land voor zijn zaad bestemd was, dan zouden wij toch denken, dat er op zijn minst zoveel zonen geboren zouden worden als later Jacob kreeg, twaalf, eer meer dan minder. En ... er gebeurt NIETS! God heeft beloofd, en alles blijft zoals het is. Nochtans blijft Abraham aan de belofte vasthouden. Maar op een keer, als hij door de honger gedreven wordt het land uit te gaan, dan zegt hij tegen zijn vrouw: "Waar wij nu naar toe gaan, is een land waar ze God helemaal niet vrezen. Daar jij schoon van aangezicht

bent, zullen ze mij doden om jou tot vrouw te nemen. Weet je wat wij moeten doen? Wij zullen zeggen, dat jij m'n zuster bent."

Gij zult zeggen: "Maar Abraham! Hoe kàn dat nu? God had toch gesproken, dat hij zaad zou hebben en dat heel dat land er door bevolkt zou worden! Hij moest het maar eens doorwandelen, in de lengte en in de breedte. Zijn zaad zou zijn als het zand dat aan de oever van de zee is, dat noch geteld noch gerekend kon worden, ja als de sterren des hemels in menigte. Is dàt nu Abraham, de vader van alle gelovigen? Doet hij nu zó? Het is toch verschrikkelijk!"

Ja, ik breng dat maar in het midden opdat wij zouden verstaan, dat Abraham ook geen staand geloof heeft gehad. Want dat is maar geredeneer. Abraham heeft uit de genade moeten leven. Als er genade aanwezig is, dan zegt de ziel met de volle honderd procent instemming: "Amen, Gods beloften feilen niet." Maar als er geen genade in aanwezig is, dan kan men wel aan de gang gaan met: "Ik mòet geloven, dat mòet, mòet, MOET! Maar ... de ziel is léég. Dan is het maar een soort godsdienstsport, die niets om het lijf heeft, die totaal vruchteloos, zinneloos is.

Abraham geraakt door zijn handelwijze in de grootste ellende, maar God draagt zorg voor hem en doet hem de eer aan, dat Hij Abimélech deed verstaan: "Zo geef dan nu dezès mans huisvrouw weder; want hij is een profeet, en hij zal voor u bidden, opdat gij leeft; maar zo gij haar niet weder geeft, weet, dat gij voorzeker sterven zult, gij, en al wat uwe is!" Dat is toch wat. Wat was het geval, dat God zo sprak? Nu, dat kunnen wij ons toch zó wel indenken hoe dat geweest is? Abraham heeft daar gezeten: "O God! genade, genade, genade!" Want hij wist: als God genade gaf - Hij vermocht alles, want Hij was de Almachtige - dan was er uitkomst! Wat kon Abraham zèlf klaar maken? Totaal niets! Hij kon niet eens zèlf geloven. Maar als God hem geloof gáf, dan was hij schatrijk.

Het tweede voorbeeld is van Izak. Izak heeft vanaf zijn jeugd God gevreesd. Het moet toch wel zo geweest zijn, dat Izak dikwijls tegen zijn vader gezegd zal hebben: "Vader, vertel nog eens over je leven?" Daar had hij belang bij. Kinderen die belangen hebben, vrágen toch zeker aan hun vader en moeder! Dus Abraham zal wel uit en te na verteld hebben, dat hij de erfgenaam was en dat al die beloften Gods ook hem golden. Jaren later gaat Izak naar hetzelfde hof als vroeger zijn vader. En wat zegt hij nu tegen Rebekka, zijn vrouw? Zegt hij: "Hier heeft God het zo voor vader opgenomen, Rebekka -- nadat vader eerst zichzelf met een halve leugen had willen helpen -- zullen wij maar op diezelfde God ons betrouwen stellen?" Welneen. Hij zegt: "Vrouw, nu zijn we hier waar vader ook zo in de war gezeten heeft; je moet maar zeggen dat je mijn zuster bent." Ook hij was de uitkomst vergeten, ja, en wat zijn vader zelf geprobeerd had, dàt had hij goed onthouden.

Het derde voorbeeld is, dat Christus tegen Zijn discipelen zei, dat zij naar de andere kant van het meer moesten varen, en dat het toen vreselijk ging stormen terwijl Jezus in het achterschip lag te slapen. Wat zeiden de discipelen toen? Zeiden ze: "Laat het maar waaien, hoor! Want Jezus heeft toch gezegd dat wij naar de andere kant moesten en Hij is Zelf aan boord. Je kunt zo wel begrijpen, dat de golven ons niets maken!" Neen. Waarom niet? Omdat zij mensen waren! Zij waren zondaars. Dat was Abraham, dat was Izak en dat waren ook de discipelen. Gij zult zeggen: "Ja maar, Gods volk wordt toch "heiligen" genoemd?" Ja, krachtens de genade! Maar anders zegt de apostel Paulus zelfs: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" En: "Want wij weten, dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde." Paulus heeft zich dus ook niet kunnen opwerken tot een geestelijk mens, maar hij heeft uit de genade moeten leven.

Het einde is dan geweest, dat het scheepje vol begon te lopen en toen vlogen zij naar Jezus: "Heere, behoed ons, wij vergaan!" Dan gebiedt Jezus de zee en de wind en zegt tegen hen: "Hebt gij geen geloof?" En wat moesten zij nu zeggen? "Dat is echt waar, Heere, wij hebben het niet."

Hebben jullie het? Ik niet. Maar ... als ik het krijg, dan heb ik het wel. En dan is het een kracht Gods tot zaligheid. Dan is het geen dode belijdenis, geen star dogma, maar een levende kracht.

Ik zal er nog een vierde geval aan toevoegen, opdat een ieder zou verstaan hoe de zaken in het Koninkrijk Gods zijn, namelijk dat de genade heerschappij moet voeren en wij aan praten, aan redeneren niets hebben. Ledeboer placht te zeggen: "Redeneer, is een kale heer"; het laat ons leeg.

Johannes de Doper had een grote opkomst gezien, want zij gingen allen tot hem uit naar de Jordaan, om gedoopt te worden. Hij heeft allen openlijk gezegd: "Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt." Met andere woorden: "Dat is Hij, voor Wiens aangezicht ik uitgezonden ben." Jezus is tot hem gekomen, om van hem gedoopt te worden. Doch Johannes weigerde Hem zeer, maar moest voor het overwicht zwichten. Toen hij Jezus gedoopt had, opende zich de hemel en sprak God: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb!", en de Heilige Geest daalde neer, in de gedaante van een duif en zat op Hem. Nu wist Johannes de Doper toch wel wie Christus was, hé? Hij had het van God Zelf gehoord, uit Diens eigen mond en de Heilige Geest op Hem zien nederdalen. En Die hem gezonden had om te dopen, had tot hem gezegd: "Op Welke gij de Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, Deze is het, Die met de Heilige Geest doopt." Daarom zei Johannes ook: "En ik heb gezien, en heb getuigd, dat Deze de Zoon van God is."

Maar nu komt Johannes de Doper door de nijd van die hoer Herodias in de gevangenis. Daar hoort hij over Jezus spreken en dan denkt hij: "Hoe zit dat nu toch eigenlijk in elkaar? Waar is die grote opkomst? Bekeert heel Israël zich tot de Heere? Is er een troon waarop Hij zit als de grote Davidszoon?" Neen! Slechts een man of tien à twaalf hangen Hem aan, en nog wat vrouwen dienen Hem uit hun goederen. Jezus zegt Zelf: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge."

En hij, Johannes, als dienaar van God en van Christus, Zijn voorloper, zit in de gevangenis! Dat werkt zo op hem in, dat hij twee van zijn discipelen tot Jezus zendt, om Hem te vragen: "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een andere?" Máár ... hóé is het mógelijk?! Hoe is het mógelijk! Jáá, dat is niet te beredeneren, maar als wij onze staat van totale ontbloting moeten beleven dan zijn het grote troostredenen dat die hoogbegenadigde mensen de genade niet in hun zak hebben gehad. Wat hebben zij dan gehad? Dit, dat zij mensen waren uit Adam en zich niet meer met wetenschap konden helpen in de nood, maar steeds de genade nodig hadden.

Dan zegt Jezus hoe de zaken staan: dat de zieken genezen worden, zelfs de melaatsen, dat de doden opgewekt worden en de armen het Evangelie gepredikt wordt. Zij moesten er ook dit bijvoegen: "En zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden." Want Christus gaat Zijn eigen weg. Hij bedoelt de eer van Zijn Vader, die ik niet bedoel en gij ook niet. Maar dat doet Jezus wel. Hij wil in het eren en het bedoelen van Zijn Vader, zondaars gaan betrekken en oppakken. Dat heeft Hij bij de discipelen ook gedaan. Want Hij sprak: "Volgt Mij". En dan straalde er zoveel van Hem uit, dat zij het niet konden laten. Zij gaan hem na. Zijn redenen zijn voor hen als een regen en gaan er bij hen in, waardoor er voor de dag komt: "Tot Wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." Daarom kon Jezus van hen zeggen: "Gij zijt degenen, die met Mij steeds gebleven zijt in Mijn verzoeken."

Maar nu de zaak als zaak: hoe was het gesteld met de eer van God en de kroning van Christus? Hoewel zij daar geen verstand van hebben, worden zij daarin betrokken, want die grote Koning neemt hen daarin mee en dient hen in alles met de genade. Hoe zullen zij, als mensen die God kwijt zijn, verduisterd in het verstand en oordeel, er verstand van hebben dat hellevaart vóór hemelvaart gaat, en dat Hij, Die uit de hemel nedergedaald is, zal nederdalen in de benedenste delen der aarde om dan de hoogste plaats te gaan innemen boven al de hemelen?

Daar hebben zij geen verstand van. Daarom spreekt Jezus daarover, opdat, wanneer die zaken geschied zouden zijn, zij temeer in hun geloof bevestigd zouden worden, en temeer zou kunnen gelden: "Ja, waarlijk!, het is ècht waar, dat Jezus voorzeggd had, dat Hij zou opstaan."

"Ja, waarlijk." Denkt het u eens even in wie Christus is. Hij is de tweede Adam. In de eerste Adam is heel het Adams geslacht te gronde gegaan, verdoemd geworden. Maar Jezus Christus als de tweede Adam is er toe verordineerd om de Heilaanbrenger, de ware Heiland te zijn. Laten wij het zó uitdrukken, dat Hij in de eerste plaats alles moest opruimen wat verdorven was, volkomen schoonmaak houden. Dat werd niet van de discipelen gevraagd, nòch van éinig mens. Van Christus werd het gevorderd, Hij moest volkomen voldoen aan de eis van de goddelijke wet. En die wet eist: "De ziel, die zondigt, die zal sterven", en: "Zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving."

Het was een open zaak waar Jezus over gesproken had: over lijden, over sterven en over aan het kruis gedood worden. De gehangene was Gode een vloek en de discipelen waren in een staat van vervloeking, krachtens hun afkomst uit Adam met diens gehele nageslacht. Die zaak was dus helder genoeg. Maar, wáár zijn wij, mensen, dus ook de discipelen al niet mee bezet? Zij waren niet genoegzaam met zichzelf bekend gemaakt, hoe diep, díép, DIEP zij gezonken waren: dat, als er één traan, één zucht, één begeerte van henzelf moest komen, dan was het voor eeuwig verloren. Dat wisten zij niet.

Hoort maar wat Petrus tegen Christus zegt (hij méént het goed!): "Ik? Ik zal mijn leven voor U zetten!" Hij zou voor Jezus de dood ingaan! Zei hij dat in hoogmoed of in vermening? Neen, dat zei hij welgemeend: "Dat doe ik voor U!" In zijn hart lag: Gij zijt het Leven! Maar niet: Jezus, Gij zult Uw leven voor mij zetten. Dan gaat Jezus aan het spreken en beroept Zich op de Schrift. Dat kon Petrus niet, maar Jezus deed dat wel. Hij zegt: "Gij zult in deze nacht allen aan Mij geërgerd worden; want er is geschreven: Zwaard! ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen de Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla die Herder, en de schapen zullen verstrooid worden; maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden."

Dat stond er geschreven. Dat lag ook helemaal in de aard van de zaak, want Petrus had plat Hollands, gezegd: "Wat de anderen doen, moeten zij weten, maar dàt doe ik." Dan volgt er nog eens, dat Jezus zegt: "Simon, Simon, ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; Maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude; en gij, als gij eens zult bekeerd zijn, zo versterk uw broeders." Op het antwoord van Petrus: "Heere! ik ben bereid, met U ook in de gevangenis en in de dood te gaan", is het woord van Jezus: "Ik zeg u, Petrus, de haan zal heden niet kraaien, eer gij driemaal zult verloochend hebben, dat gij Mij kent." Petrus zegt: "Dat kàn niet. Neen, dfe dingen gebeuren niet!" Dat kòn immers niet! Gevoelen wij nu niet, dat, hoewel Jezus gesproken had van Zijn lijden en sterven, ja zelfs van de dood aan het kruis die vervloekt was, er bij hen - bij de discipelen - geen vatbaarheid was. Waren zij met beleving in zulk een vervloekte staat? Neen toch? Maar Petrus is er wel achtergekomen! Je kunt geloven, dat er wat door hem heen gegaan is toen hij Jezus verloochend had en buiten Kajafas' hof bitter stond te wenen: "Och, Heere Jezus!" Wàt een klap heeft die man daar gehad! Welk een vernedering heeft hij zich daar moeten getroosten, als geheel ter aarde neergeslagen! Waar bleef bij hem nu de eigengerechtigheid?

Doch het is Gods weg om onze afkomst uit Adam zodanig open te leggen dat er in ons geen goed woont om vatbaar te zijn voor Christus' middelaarswerk. Dat was er dus bij de discipelen ook niet. In de mens woont niet het minste goed. Daarom zitten hier elf discipelen bij elkaar, die in zichzelf geheel ontbloot zijn. Als de goede Herder niet voor die schapen zou zorgen, dan kwam er niets van terecht. De Herder moet àlles voor hen zijn. In het bijzonder blinkt het in de laatste hoofdstukken van de Evangeliën uit, dat de goede Herder alles voor hen geweest is, opdat wij de ware aard van die goede Herder zouden kennen en opdat wij in het beeld van de discipelen onze eigen aard zouden kennen, dat, als er wat van òns moet komen, het zekerlijk fout is.

Het is een wonderlijke zaak. Alles is geheel anders gegaan dan de discipelen, de vrouwen of iemand anders gedacht had. Maar waarom zeggen de discipelen, terwijl zij met hun gedachten overhoop liggen en vastlopen, nu niet: "Ja, nu zien wij het ook, dat de overpriesters, de schriftgeleerden en wie wij voor vijanden hielden, gelijk hadden! Kijk maar, alles is verkeerd: Jezus is gestorven, en in welk een schande! Verschrikkelijk!" Néé, zo is het níet. Ook zeggen zij niet: "Wij zullen er maar niet meer aan of over denken. Wij hebben een fout voor ons leven gemaakt en nu moeten we maar niet meer naar Hem omkijken." Niets daarvan.

Wanneer Jozef van Arimathéa en Nicodémus komen, dan komen zij - de discipelen - ook weer. Er ligt wat in de diepste grond van hun hart. Alleen al dat wóórd "Jezus"! Dat is zulk een teder woord. Dat is een wonderwoord. Wat dàt al uitoefent! Dan zijn ze gereed, in al hun schande -- in al hun schande die zij hebben moeten opnemen -- om die Kruiseling, Die in schande gestorven was, op te pakken en neer te leggen in het graf. Dat doen ze graag! In plaats van hard weg te lopen: "Alles fout, hoor!", néén, òf zij dat met liefde gedaan hebben: Jezus in het graf gelegd. Hoe kwam dat nu? Er lag wat in hen, en dat was niet van hen. Wat van een mens is, dat faalt. Want een mens bedoelt altijd zichzelf. Maar wat in hen lag, was van God. Er lag in hen iets gewrocht door de Heilige Geest. En nu staat de genade, en wat van de genade in hen gewrocht is, boven al het zien en zinlijke en boven al de gedachten van een mens. Daarom voert datgene, waar niets van te zien is, wat in het hart verborgen is, heerschappij.

Welk een macht heeft toch de genade! Die blijft helemaal niet staan bij al de slingeringen die er zijn en zoals alles zich laat aanzien. Kijkt maar eens wat er gebeurt in de vroege morgen. Daar gaan wat vrouwen naar het graf! Als het nu nog mannen waren die naar het graf gaan, maar vrouwen! Die moeten toch wel vol vrees zijn voor ruwe, heidense soldaten! Wat dreef er bij hen boven? Angst? Soldaten? De grote steen? Néén, wat anders! Wat was het Middelpunt van hun gedachten? Jezus! De sabbat is maar goed en wel voorbij, de sterren worden ter nauwernood gezien (op de sabbat rustten zij naar het gebod, en de Joodse sabbat duurde tot 's avonds de sterren aan de hemel kwamen), of daar zie je de vrouwen al naar buiten gaan. Die mensen bewegen zich in onwetendheid, in eenvoudigheid. Men zou denken, dat ze nooit meer naar die schandplek zouden gaan.

Zij hadden Jezus nagelopen, Hem uit hun goederen gediend, en dàt was de afloop geweest. Wáárom nu toch weer naar het graf? Wat in hen lag, dat ging uit boven al wat uitwendig was en gezien werd. O, ik wenste dat ik woorden had om uiteen te zetten wat de mens is en wat genade is.

Zij worden dan bewogen. Gaan zij nu tegen alles in? Zijn zij het vergeten van de soldaten en van de steen? Neen, want onderweg zeggen zij tegen elkander: "Wie zal ons de steen van de deur des grafes afwentelen?" Zij zeggen niet: "Dat krijgen wij vast niet gedaan; laten wij maar teruggaan." Neen, zij worden bewogen. En je kunt geloven dat het ook een wonderlijke zaak geweest is, want terwijl zij naar het graf lopen, gaat de aarde op haar grondvesten aan het schudden. In plaats van dat het nu bij hen is: "Oh, terug! Wat is dàt beangstigend! Ik voel de grond onder mijn voeten schudden." Neen, niets daarvan, zij stappen dòòr naar het graf.

En daar, in het schemerdonker, zien ze als schimmen al die soldaten wegrennen naar de stad. Je kunt geloven dat dàt ook wat geweest is voor die flinke soldaten. Maar die flinke kerels gaan nu aan de haal. En de vrouwen? Die dan ook maar? Welneen, want van wie men overheerst wordt, diens dienstknecht is men. Die soldaten lopen met een kwade consciëntie, maar zo is het bij de vrouwen niet! Die hebben geen gedachten over zonde, hemel of hel. Waar dan over? Over Jezus! En Jezus staat boven de zonde, boven de hel, maar ook boven de hemel. Zou de hemel voor jullie de hemel zijn als Jezus er niet was? Dàt doet nu de genade, die doet Jezus uitblinken boven alles. En daar die mensen daardoor bewogen worden, draagt God Zelf uit de hemel zorg voor hen.

Hier zijn mensen die met zich hebben laten doen en die daardoor totaal ontblote stakkers zijn geworden. Maar wat nu uit God is, dat voert heerschappij. Wèg soldaten, wèg steen. Wat is er nog meer weg? De dood! Wat is er wel? Leven, leven, eeuwig leven! Kijk, dàt is nu de overwinning van Christus, en daar worden zij in betrokken, om te gaan beleven, eeuwig leven zoals Hij dat toebrengt. Niet op deze wijze: "Kijk eens, ik zie de zaken zó liggen, en ik zie het zó; voel je wel waar ik heen ga?" Neen, geen geredeneer. Zij doen niets; zij wòrden bewogen en nu worden zij betrokken in de overwinning van Christus, om te komen tot de verzekering: "Ja, waarlijk!" Echt wáár! Het is wel een klein woordje: "wáár", maar dat wil de Heilige Geest als in het hart graveren - gelijk de Wet op Horeb door Gods vinger in stenen tafelen gegraveerd was - opdat zij het met elkander zouden hebben: wáárljik! Wát waarlijk? Dat Christus Overwinnaar is. Zij zijn nauw aan Hem verbonden en Hij aan hun. Want zij zeggen: "Tot Wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." Maar laten wij het nu eens omkeren, waar kan Jezus heen? Waar kan Hij Zijn liefdehart kwijt? De wereld werpt Hem uit, en de godsdienst moet er niets van hebben. Hij wil het ganse mensdom omarmen, maar nu kan Hij het alleen kwijt aan degenen, die in ellende zitten. Als er onder ons ook zijn die in ellende zitten: "Waar moet ik heen, dan alleen tot U", weet dan, dat Jezus met al Zijn schatten ook geen uitweg weet dan bij zulken die in ellende zitten. Want dáár kan Hij het kwijt en bij de anderen niet. Daarom zou ik een ieder willen aanraden: pak ellende òp, en leef Uw diepe rampzalige staat uit. Dat hebben de discipelen ook moeten doen. Zij zijn openbaar moeten komen als meelopers die geen cent krediet of vertrouwen in God hadden. Hoe is Petrus, die Hem verloochende, openbaar gekomen? Maar nu heeft hun ellende hen aan Hem gebonden, om te komen tot "waarlijk".

De vrouwen hebben eerst de engelen ontmoet, die zeiden dat Hij leefde, en dat zij de Levende niet moesten zoeken bij de doden. Zij hadden heel onjuiste gedachten van Jezus. Hij, Die daar drie dagen in het graf gelegen had, was de Levende, de Bron waar alles uit voortvloeit. Dat Hij daar drie dagen gelegen had - gerust heeft - was, om ons de sabbat te heiligen en om alle zaken in het reine te brengen voor het aangezicht van God alsmede om ons te bewijzen dat Hij waarlijk gestorven was. Nadat de vrouwen de prediking van de engelen gehoord hebben dat Hij -- de Vorst des levens -- waarlijk opgestaan was, gaan de vrouwen naar de stad.

Maria Magdalena haalt Petrus en Johannes en brengt hen naar het graf. Zij zegt wat zij gehoord heeft, en daar staan ze nu. Geen Jezus. Eens in het graf gekeken, er weer uit. De ander ook in het graf en weer naar buiten. Dan staan ze daar met z'n drieën bij elkaar: "Wat denk jij er van, Petrus?" "En jij, Johannes?" Met hun drieën komen zij slechts tot één oplossing, dat het lichaam van Jezus gestólen is! Het is toch wat!

Dat is nu weer het werk van satan. Immers, diens opzet was, om heel het werk Gods te verduisteren, door te zeggen dat er diefstal gepleegd was. De overpriesters hadden dat ook al aan de soldaten voorgehouden om dat rond te vertellen. Mogelijk was dat de discipelen reeds ter ore gekomen, maar satan heeft het hun ook wijsgemaakt: gestolen! Nu geloven zij het zelf ook. Zien wij de totale onwetendheid wel van de mens? Heel het werk Gods ligt geheel buiten de mens. Petrus en Johannes gaan weer terug naar de stad. Maria Magdalena blijft achter. Zij staat te wenen en nog eens te wenen (wij weten heel deze geschiedenis), totdat zij ten laatste denkt: "Daar is de tuinman". Die zegt: "Vrouw, wat weent gij? Wie zoekt gij?" Dan komt er voor de dag: "Heere, zo gij Hem weggedragen hebt, zeg mij, waar gij Hem gelegd hebt, en ik zal Hem wegnemen." Zij wilde zelfs wel met een dode Jezus op weg. Dan is het woord van die man, die zij voor de hovenier aanzag, slechts dit: "Maria!" En nu mag zij door Zijn doorboorde handen zien dat Hij waarlijk opgestaan is. Hij had gesproken over sterven, over het kruis, maar ook over opstaan. En zij ervaart nu: "wáárljik".

De Schrift spreekt er niet uitvoerig over hoe Hij door Petrus is ontmoet, maar in 1 Corinthe 15 maakt Paulus er nog afzonderlijk gewag van, dat Hij van Céfás is gezien en daarna van de twaalven. Ook de Emmaüsgangers worden door hen verwelkomd met: "De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien."

Het "waarlijk" gaat dus tot hen dóórdringen; het is geen schijn, geen "misschien", maar: wèrkelijkheid! Heel dat werk was als buiten hen omgegaan maar zij waren er mede in betrokken om nu het "waarlijk" te gaan genieten en in vrucht te gaan beleven.

Nu zie ik echter, dat het hoog tijd is om af te breken. Laten wij, als God het geeft, in de avonddienst er verder over handelen. Dat de Heilige Geest het genadiglijk voor een ieder heilige, opdat wij zouden verstaan dat wat van de mens is, ijdelheid is, bekeerd of onbekeerd, maar dat de genade, zoals die uit God in Christus door die eeuwige Geest gekend wordt, een werk is dat onderscheiden is van alles wat van de mens is, en eeuwig stand houdt, en dat ook Christus het weer opneemt waar Hij het heeft laten liggen, zoals het hier aan Petrus blijkt.

Dat de God van alle genade het aan ons heilige en ons een waarlijk "vrolijk Paasfeest" bereide: "Christus opgestaan!", Gode tot heerlijkheid. Amen.

Slotzang:

Psalm 138: 4

Als ik, omringd door tegenspoed, ...